No. 71. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 24 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Maart.

De kamer der pairs heeft heden eene zitting gehouden, waarin de ministers van de geldmiddelen en van koophandel en openbare werken verscheidene wetsontwerpen hebben ingediend, die betrekking hebben zoo op de aanvulling der heerenwegen, als op het doen plaats hebben van werken op het eiland Korsika. Bij monde van den graaf *du St. Cricq* is daarna door de commissie van onderzoek van de voordragt der regering omtrent de spaarkassen een verslag uitgebragt, waaruit blijkt dat dezelve eenparig van oordeel is dat dit wetsontwerp de goedkeuring der kamer verdient. De minister van binnenlandsche zaken gaf daarop mededeeling van het reeds door de andere wetgevende kamer aangenomen ontwerp van wet, strekkende om het uitsluitend gebruik der telegrafen aan het bestuur te verzekeren. Vervolgens werd er nog verslag gedaan op eenige aanhangige voordragten der regering, het inwendig beheer betreffende, en op onderscheiden verzoekschriften aan de kamer gerigt. Onder deze laatsten bevond er zich een, waarbij zekere heer *Desloges* de pairs verzocht om eene wet uit te lokken, ten gevolge waarvan de verkoop van platen of prenten en de opvoering van tooneelstukken, die ten doel hadden om de bedienaren der onderscheidene eerediensten op eene wijze voor te stellen die in strijd was met de waardigheid van hun ambt, verboden wierde. De commissie, van meening zijnde dat de bestaande voorschriften op dit stuk voldoende waren, stelde voor om op deze petitie over te gaan tot de orde van den dag. Vele pairs waren echter van een ander gevoelen, en eischten dat deze petitie naar den minister van Binnenlandsche zaken zou worden gezonden. Er ontstond hierop eene levendige woordenwisseling, die daarmede eindigde, dat men tot eene stemming overging, en er met eene aanzienlijke meerderheid tot de opzending der petitie besloten werd.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van heden heeft de minister van oorlog aanvraag gedaan om een supplementair krediet voor de militaire pensioenen over het loopend jaar; vervolgens zijn de beraadslagingen over de organisatie van het middelbaar onderwijs voortgezet; bij de afzending der berigten duurden de discussien daarover nog voort.

— Er wordt hier thans veel gesproken over de op handen zijnde verkiezingen der nationale garden van hunne officieren. De nieuwe wettelijke bepalingen op dit groote ligchaam, zetten dit jaar veel belangrijkheid aan deze verkiezingen bij en zouden deze welligt min gunstig voor het ministerie kunnen doen uitvallen. Zeker is het dat weinige wetsontwerpen zoo veel beweging hebben veroorzaakt als deze voordragt. Thans, nu de dienstijver zoo zeer verflaauwd is, gevoelt men weinig lust om zich aan alle lastige verpligtingen te onderwerpen. Men verzekert dat sommige pairs eenige belangrijke amendementen op deze voordragt zullen voorstellen, daartoe strekkende, om de nationale garden te ontheffen van sommige diensten en het verpligte bijwonen van wapenschouwen en wapenoefeningen. De middelen door de nieuwe voordragt gekozen om voor te komen dat de dienstpligtigen de bepalingen der wet zouden ontduiken, dragen de algemeene goedkeuring weg.

— Het wantrouwen onzer bevolking in de spaarkassen neemt van lieverlede toe, en strekt zich tot in de departementen uit. Als de aanleiding hiertoe wordt eensdeels gehouden de jongste wettelijke voordragt, die bij de kamer der afgevaardigden is aangenomen; waaruit de arbeidende klasse zich geheel verkeerde, of overdreven denkbeelden heeft gevormd, en zich bezorgd heeft gemaakt over het behoud van de vruchten harer spaarzaamheid. Voor het grootste gedeelte moet men echter de mismoedigheid die zich in dit oogenblik over de stremming in handel en fabrijkwezen doet gevoelen, als eene aanleidende oorzaak beschouwen. Als men deze takken van bestaan op eene dadelijke wijze kon verlevendigen, dan zeker, zou men eene groote verandering ten goede hierin gaan bespeuren, en weder aanzienlijke sommen aan de spaarkassen zien toevloeijen, die thans voor het grootste gedeelte nutteloos worden uitgegeven. — Men zegt dat de president van de administratie der spaarkassen een berigt zal publiek maken, hetwelk hij aan hen die zich om de terugbetaling hunner gelden aanmelden, ter lezing zal voorleggen.

— Er worden thans zeer strenge maatregelen van voorzorg genomen omtrent alle personen die zich in het paleis der Tuilerien wenschen te begeven. Niet alleen dat men zijn naam, zijne hoedanigheid enz. moet opgeven; maar zelfs worden de signalementen opgeteekend.

— Heden, den eersten dag der lente, doet zich hier eene koude gevoelen die veel vinniger is dan die welke wij gedurende de geheele maand Januarij hebben gehad. Dezen morgen was de thermometer tot op 4 graden onder nul gezakt.

— Gisteren zijn er twee officieren, met eene geheime zending door den minister van Oorlog belast, naar Algiers afgezonden.

— Men verzekert dat de centraal commissaris van Lyon, die dezer dagen te Parijs is aangekomen, aan het hoofd der policie in Algiers zal worden gesteld.

— Den 16den dezer heeft te Vendome, ten aanzien van het regement, de degradatie van den gewezen brigadier *Bruyant* plaats gehad, wiens doodvonnis, zoo als bekend is, door den koning in levenslangen dwangarbeid is veranderd. De kolonel van dit regiment, de heer *Degouy*, heeft bij die gelegenheid zijne in carré gevormde huzaren hartelijk toegesproken, hun aanmanende om tegen de verleiding tot ongetrouwheid aan eed en pligt op hunne hoede te zijn. Zijne woorden werden met veel geestdrift ontvangen; terwijl hij sprak, en gedurende het voltrekken der degradatie, die het gevolge van de infamante straf was die hij onderging, betoonde *Bruyant* zich even somber, als hij dit gedurende zijn proces was geweest, en had hetzelfde voorkomen van ongevoeligheid.

— Van het vlugschrift van den maarschalk *Clausel*, waarin hij rekenschap van zijne daden geven en hetwelk men gezegd had dat gisteren in het licht zou komen, is nog niets bekend. Het schijnt nu dat de maarschalk dit niet publiek zal maken dan op het tijdstip als de commissie tot onderzoek der aanvrage van het supplementair crediet haar verslag zal hebben uitgebragt en men op het punt is om de beraadslagingen over die aanvrage te beginnen.

— Men schrijft uit Algiers onder dagteekening van den 26sten der vorige maand:

» De generaal *Rapatel* [van wien wij in de parijsche berigten lazen dat hij tot groot-officier van het legioen van eer is benoemd] heeft de ongenade des maarschalks *Clausel* willen deelen, en verlof gevraagd en verkregen om naar Frankrijk terug te keeren; hij wacht slechts de komst van den generaal *Damremont* af, om zijn bevel over te geven. — Het schijnt dat het stelsel van vermeestering en kolonisatie dat tot hiertoe gevolgd werd, zal worden vervangen door eene beperkte bezetting, en 't heeft dus niets vreemds dat al het personeel dat het eerste stelsel voorstond, wordt vernieuwd."

Uit Toulon schrijft men dat aldaar met de eerste stoomboot de echtgenoote van den maarschalk *Clausel*, uit Algiers werd verwacht.

— Het *Journal des débats* van heden behelst een *post-scriptum* van de *Sentinelle des Pyrenées*, waarin een berigt uit Bayonne van den 18den dezer, te vijf ure in den namiddag, wordt mede gedeeld, dat blijkbaar geheel verzonnen is, of waarvan de schrijver op zijn fraaist genomen ter goeder trouw gedwaald heeft. Deze depeche verhaalt namelijk zeer omstandig dat de generaal *Evans* er in geslaagd was om des morgens van den 17den eene aan Hernani belendende redoute in te nemen en denzelfden avond Hernani zelf meester was geworden; — zoo als het *Journal des débats* zelf bekent, wordt dit berigt gelogenstraft door de telegraphische depeche van den 18den, waarin geheel anders over den uitslag dezer krijgsverrigting van den generaal *Evans* wordt gesproken.

De inhoud van deze laatste depeche wordt, ten overvloede nog bevestigd door de berigten die heden van de spaansche grenzen ontvangen zijn en die allen daarin overeenstemmen, dat de neerlaag van het engelsch Christinos-korps volslagen is geweest. Die berigten behelzen tevens vele bijzonderheden van de plaats gehad hebbende gevechten, welke hierop nederkomen: den 15den was het engelsch hulpkorps der koningin-regentes, na een bloedigen strijd meester geworden van de stellingen die Hernani moesten bedwingen. Den volgenden morgen stond het centrum van het leger der christinos, voornamelijk uit de engelsche regimenten bestaande, op de hoogten van Oriamendi, en strekte zich met zijnen linker-vleugel tot op Astigarraga uit; de regter-vleugel had aan de andere zijde van Hernani post gevat. Tegen den middag begon men van den kant der karlisten den aanval, die op de twee vleugels van het vijandelijk leger gerigt was. Van het eerste oogenblik af, scheen de kans voor de karlisten aan den linker-vleugel voordeelig te zijn. Deze vleugel, uit twee spaansche en twee engelsche regimenten bestaande, zoo zond generaal *Evans* de chapelgorris uit het centrum, benevens eenige andere bataillons, naar het meestbedreigde punt, waardoor het evenwigt aldra werd hersteld. Doch deze hevige aanval op den linker vleugel had tot niets anders gediend dan om *Evans* zijn centrum te doen verzwakken, en ziende dat deze manoeuvre gelukte, zoo bleven de aanvallers van den linker-vleugel niet lang meer het terrein tegen de door *Evans* gezonden

versterking betwisten. Nu werd men algemeen slaags en namen de troepen van het centrum spoedig de vlugt. Dit volspoide den tegenspoed der christinos; daar nu alles begon te wijken. Als de engelsche artilleristen hunne tegenwoordigheid van geest niet hadden behouden en den terugtogt van het leger der Koningin niet hadden gedekt, dan zou dit geheele leger vernield hebben kunnen zijn. Men weet niet met juistheid de hoegrootheid van het verlies der christinos; doch dit moet aanzienlijk geweest zijn; want er werd geen kwartier gegeven. Men spreekt van 1500 buiten gevecht gestelden. Onder de gekwetsten zijn de generaal *Chichester* en de kolonel *de Lacy*. Het regiment van Oviedo moet het meest hebben geleden. Aan den kant der karlisten, die ook een groot verlies hebben geleden, is de baron *de los Vallos* zwaar gekwetst. De infant don *Sebastiaan*, die des morgens in het kamp was gekomen en de generaal *Villareal*, die gedurende den slag aankwam, hebben veel tot den voor de karlisten glansrijken uitslag van dit gevecht bijgebragt.

De afgevaardigde uit de Cortes *Zujan*, is bij alles tegenwoordig geweest. Hij laakt strengelijk het gedrag van *Saarsfield*, en laat zich met veel verontwaardiging uit over de werkeloosheid van *Espartero*, die zich slechts door ettelijke bataillons in bedwang laat houden. Deze afgevaardigde was op het punt om zich naar Pampeluna te begeven.

— Uit de Spaansche hoofdstad zijn heden geene nieuwe berigten.

— De daling in de publieke fondsen, die sedert eenige dagen zich heeft geopenbaard, blijft steeds aanhouden; de 5 pCt., die gisteren nog op 78,75 genoteerd stonden, zijn heden tot op 78,35 gedaald. Men weet hiervoor geene bijzondere reden; maar de algemeene toestand van staatkunde en handel, baart steeds ongerustheid in. Men hoort aan de beurs van niets dan van faillie en spreken, en de staat van zaken te Rouaan, Lyon en St. Etienne houdt de speculanten zeer bezig. Er komen jaarlijks Amerikaansche commissarissen in Frankrijk, die een goed deel van de voortbrengselen onzer fabrijken en veel manufacturen opkoopen; deze zijn dit maal nog niet verschenen, waardoor men vrees koestert dat zij in het geheel niet zullen opdagen. Men wist geen ander nieuws van de Spaansche grenzen, en er werd volkomen geloof gehecht aan den inhoud der jongste voor de christinos zoo nadeelige telegraphische depêche. De notering was heden (21 *Maart*): 5 pCt. 106,50 à 106 40; 3 pCt. 78,35; Nap. renten 98,70 à 98 10; Port. 3 pCt. 31¼ à 31⅛; Sp. Ardoin, geopend 25½, gebleven 25⅜; Pas. 6⅞; Rom. L. 102¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Maart.

Te Berlijn zijn berigten van Z. K. H. Prins *Karel*, die zich nog steeds te St. Petersburg ophoudt, ontvangen. Volgens dezelve, zou H. M. de Keizerin van Rusland reeds binnen kort met haren doorluchtigen broeder naar Duitschland op reis gaan, om in den schoot der koninklijke Pruissische familie hare wankelende gezondheid te herstellen en later welligt de baden van Taunis te bezoeken. De Keizer zelf zou alsdan in den aanstaanden herfst te Berlijn komen, om zijne gemalin af te halen. Voor hun vertrek zouden er belangrijke militaire wapenoefeningen in den omtrek der hoofdstad van Pruissen gehouden worden, waarbij, zoo als men verzekert, eene vereeniging van omstreeks 6000 Russen en 40,000 Pruissen, alle keurtroepen, zou plaats hebben.

— Uit Weenen schrijft men van den 13den dezer:

„De Oostenrijksche generaal baron *v. Marschall* is heden naar Schwerin vertrokken om den groothertog van Mecklenburg-Schwerin met de aanvaarding der regering, in naam van Z. M. den Keizer geluk te wenschen. De baron *Binder von Kriegelstein*, die in plaats van den graaf *Colloredo*, tot keizerlijk gezant te Dresden is benoemd, heeft zich naar zijnen nieuwen post begeven. De graaf *von Senfft-Pilsach*, buitengewoon gezant van het Oostenrijksche hof bij Z. M. den Koning der Nederlanden, zal insgelijks binnen kort naar 's Hage reizen. De voorzitter der bondsvergadering is nagenoeg geheel hersteld, en maakt toebereidselen om naar Frankfort terug te keeren. — De jongste berigten uit Konstantinopel behelzen niets van de voorgewende reis des Sultans naar Silistria enz.; en hetgeen daarvan gezegd is, schijnt dus onwaar te zijn.”

— Uit Konstantinopel meldt men dat de met bijzonderen last aan den stadhouder van Egypte afgezonden Beyliktschi *Sarim*-Bei den 21. der vorige maand, met de Oostenrijksche stoomboot *Maria Dorothea* in de Turksche hoofdstad was teruggekeerd, en het doel zijner zending, tot hooge tevredenheid der Porte, bereikt zou hebben. Die zending schijnt evenwel niet van dat belang geweest te zijn, hetwelk men daraan heeft willen toeschrijven en alleen de uitbetaling van sommen door *Mehemed*-Ali betroffen hebben. *Sarim*-Effendi heeft kostbare geschenken voor den Sultan en zijn hof medegebragt. — In den laatsten tijd waren er te Konstantinopel niet onbelangrijke veranderingen onder de hooge ambtenaren voorgevallen.

— Te Weenen waren den 14den dezer genoteerd: Metall. 105⅝, 4 pCt. 100¼, 3 pCt. 75¼, Bankact. 1368.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Maart.

Z. M. nieuw gebouwde stoomboot *Cerberus*, kapt.-luit. *van Franck*, is den 19den dezer in den namiddag van Vlissingen vertrokken om eene proefreis te doen; de kapitein ter zee *van den Bosch*, adjudant van Z. K. H. den Admiraal Prins *Frederik*, bevond zich aan boord; men verneemt dat deze stoomboot, zich naar het kanaal en in zee zal begeven, ten einde bij harden wind en slecht weêr de eigenschappen van dit stoomvaartuig te beproeven.

— Uit het plan en de voorwaarden der leening van 13 millioen, aan te gaan door de Nederlandsche handelmaatschappij, blijkt dat de inschrijving in die leening *à pari* geopend zal worden ten kantore van genoemde maatschappij op den 29. en 30sten dezer loopende maand, des morgens van 10 tot 2 ure; de inschrijvingen geschieden tegen schuldbekentenissen in blanco van *f* 1000 ieder, of 2 van *f* 500 ieder, rentende 4½ pCt. 's jaars, ingaande 1 April aanstaande. De stortingen kunnen plaats hebben in gouden of grove gangbare zilveren specie, of in bankbiljetten, in vijf termijnen, te weten op 1 Mei, 1 Julij, 1 Augustus, 1 September en 1 October. De definitive aflossing der leening zal uiterlijk geschieden op 1 Oct. 1846, 1 Oct. 1847 en 1 Oct. 1848, telkens drie millioen, en op 1 Oct. 1849 de overblijvende vier millioen, en dit bij loting van serien, elke van 100 nommers. Als op den eersten dag der inschrijving voor het bedrag der geheele som, of meerder, mogt zijn deelgenomen, zal de inschrijving worden gesloten.

Den 21sten heeft te Brussel de algemeene vergadering van deelhebbers in de belgische bank plaats gehad. De directeur dier bank, de heer *de Broeckere*, heeft verslag gedaan van de werkzaamheden derzelve gedurende het afgeloopen boekjaar, waaruit blijkt dat deze maatschappij, gedurende 1836, over een kapitaal van 13,353,000 fr. heeft beschikt, en eene winst van [illegible] die tijdsbestek heeft [illegible] fr. 72 17 deelt. Het schijnt dat deze uitkomst over het algemeen wel gevallig aan de aandeelhouders is geweest.

— De daling in het Spaansch actief van 4½ ten honderd, ter Londensche beurs van den 20sten, en van ⅝ pCt. op de Parijsche beurs van eergisteren, heeft ter Antwerpsche beurs van gisteren, den koers der piasters, nadat dezelve tegen 22¼ à ¾ verhandeld waren, ten laatste op 22⅛, doen blijven. De notering was gisteren (22 *Maart*): Belg. 100¼; O Metall. 104; Braz. 85½; Spaanje Ardoin 24¾ à ½; Defered 8⅝; Nap. renten 92; B. Tavolière 59½; Sicil. 92½; Rom. L. 101⅞; Certif. te Antw. 98. — Wisselkoers op Amst. en Rott. ¼ pCt. premie.

170ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

29ste Trekking: Geene.
30ste —— N°. 23619. een prijs van *f* 1500; N°. 15575, een prijs van *f* 1000.

GRAANMARKT
TE AMSTERDAM.

Van Woensdag 22 Maart.

TARWE. — Bleef als voren en gingen hand gaan: 124 ℔ b. Koningsb. *f* 223; 128 ℔ n. Bovenl. [illegible] 123 ℔ n. Vr. fijnst *f* 148 aan de Zaan; 124 ℔ n. [illegible] 123 ℔ n. W. Old. *f* 140, voorts in entr. 130 ℔ n. Rijn *f* 192 bij partij.

ROGGE. — In een doen: 120 ℔ n. Pomm. [illegible] 124 ℔ n. Overijs. *f* 144, 145, 146.

GARST. — Traag: 105 ℔ n. Old. Winter *f* 116; Westl. Zomer *f* 124.

HAVER. — Stil: 84 ℔ n. Gron. dikke *f* 82 bij gerijf.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — 1 £ hergers Kromh. 57 £ 4 op 9 vat dadelijk 62 £.

RAAPOLIE. — Was weder williger: per 6 *t.o.* *f* *f* 38⅜; vliegend *f* 37⅞; Mei *f* 36⅝ à 36½; Septemb. ; Octob. en November *f* 33⅞ à 32⅞.

LIJNOLIE. — Per 6/w. *f* 35; vliegend *f* 34 à 33⅞.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *Maart*) was de notering der fondsen als volgt: Werk. Sch. 2½ pCt. 52 7/16; dito 5 pCt. 100⅝, ⅞, ½; Kans. *f* 22, 21 15/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93½, ⅜, ¼; Handelm. 183, 182, [illegible] O. [illegible] pCt. 90; Ardoin 85 £, 23 7/16, ⅜; Coup. d°. 45⅛, ¼; Met. 5 pCt. 90.

§ § Heden overleed aan de gevolgen eener hevige Longtering, mijne teedergeliefde Echtgenoote ANNA MARGARETHA HOUBE, in den jeugdigen ouderdom van 27 jaren.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere Kennisgeving. Verzoeke van Brieven van Rouwbeklag verschoond te blijven.

BREDA, J. H. VAN DE [illegible]
22 Maart 1837.

STOOM-JAGT
PRINSES MARIANNE,
van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,
Maart 1837.

Van MIDDELBURG.		Van ROTTERDAM.	
Zondag 26, 's morg.	6 uur.	Dingsdag 28, 's morg.	8 uur.
Donderd. 30, »	5 »	Vrijdag 31, »	10 »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.